

Tadeusz J. Zieliński

OGÓLNOPOLSKIE SYMPOZJUM NAUKOWE PT. „USTAWA Z DNIA 20 LUTEGO 1997 R.
O STOSUNKU PAŃSTWA DO GMIN WYZNANIOWYCH ŻYDOWSKICH W RP
Z PERSPEKTYWY 25 LAT”, WARSZAWA, 12 KWIETNIA 2022 R.

W warszawskiej siedzibie Żydowskiego Instytutu Historycznego im. Emanuela Ringelbluma 12 kwietnia 2022 r. odbyło się sympozjum naukowe pt. *Ustawa z dnia 20 lutego 1997 r. o stosunku Państwa do gmin wyznaniowych żydowskich w RP z perspektywy 25 lat*. Instytucjonalnymi organizatorami tego wydarzenia byli: Żydowski Instytut Historyczny oraz Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Spotkanie skupiło grono kilkudziesięciu uczestników, w tym reprezentantów wielu instytucji naukowych i akademickich. Obrady zostały zorganizowane w trzech sesjach, z których każda została zakończona dyskusją.

Pierwsza sesja sympozjum, moderowana przez prof. ucz. dr hab. Małgorzatę Winiarczyk-Kossakowską (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie), poświęcona została zagadnieniom historycznym położenia prawnego ludności żydowskiej i wyznawców judaizmu w Polsce. Dr hab. Jolanta Żyndul (ŻIH) wygłosiła referat pt. „Status prawny Żydów w II Rzeczypospolitej – wybrane problemy”, dr hab. August Grabski (ŻIH) mówił na temat „Położenie prawne wyznawców judaizmu w Polsce Ludowej”, zaś prof. ucz. dr hab. Paweł Leszczyński (Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim) zaprezentował wykład pt. „Geneza ustawy z 20 lutego o stosunku Państwa do gmin wyznaniowych żydowskich w RP”.

W drugiej części sympozjum, której przewodniczył dr Andrzej Czohara (były dyrektor Departamentu Wyznań Religijnych i Mniejszości Narodowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji), podjęto serię zagadnień szczegółowych statusu prawnego gmin wyznaniowych żydowskich. Prof. dr hab. Tadeusz J. Zieliński (Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie) omówił problematykę pt. „Specyfika ustawy z 20 lutego 1997 r. o stosunku Państwa do gmin wyznaniowych żydowskich w RP”, dr hab. Paweł Borecki (Uniwersytet Warszawski) wygłosił referat pt. „Ustawa z 20 lutego 1997 r. o stosunku Państwa do gmin wyznaniowych żydowskich w świetle standardów Konstytucji RP z 1997 r.”, adw. Monika Krawczyk (ŻIH) omówiła zagadnienia

ujęte pod tytułem „Postępowanie regulacyjne w sprawach gmin wyznaniowych żydowskich – specyfika, wyzwania, dorobek”. Ostatnim referatem w tej sesji było wystąpienie ks. prof. ucz. dr. hab. Dariusza Walencika (Uniwersytet Opolski) pt. „Wpływ orzecznictwa sądów i Trybunału Konstytucyjnego na położenia prawne wyznawców judaizmu w Polsce”.

Ostatnia sesja skupiła rozważania o charakterze prawnym i faktograficznym (moderator: prof. Tadeusz J. Zieliński). Jako pierwsza wystąpiła dr hab. Małgorzata Bednarek (emerytowana docent Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk) prezentując referat zatytułowany „Sytuacja prawna cmentarzy żydowskich w Polsce – wybrane zagadnienia”. Mgr Maksymilian Hau (Uniwersytet Warszawski) przedstawił wykład pt. „Tzw. niezależne gminy żydowskie – geneza, status prawny, perspektywy rozwoju”, mgr Oliwia Rybczyńska (Uniwersytet Warszawski) referat pt. „Żydowska edukacja religijna we współczesnej Polsce”, zaś adw. dr Elke Cloots (Uniwersytet w Antwerpii) prezentację pt. „Problematyka prawna specyficzna dla mniejszości żydowskiej w prawodawstwie Unii Europejskiej”.

Koordynatorami organizacji sympozjum byli: z ramienia Żydowskiego Instytutu Historycznego im. Emanuela Ringelbluma w Warszawie jego dyrektor adw. Monika Krawczyk, a z ramienia Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego dr. hab. Paweł Borecki. Organizatorzy zapowiedzieli publikację materiałów pokonferencyjnych w „Biuletynie Żydowskiego Instytutu Historycznego”.